

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

Курсова робота з методики навчання

англійської мови на тему: «Формування лінгвосоціокультурної компетентності учнів середньої школи в процесі навчання англomовного читання.»

студентки групи СОа19-19
педагогічного факультету романо-германської та слов'янської філології освітньо-професійної програми «Іноземні мови та літератури, методика навчання іноземних мов і зарубіжної літератури (англійська мова і друга західноєвропейська мова)» за спеціальністю 014 Середня освіта
Федорова Діана Германівна

Члени комісії:

_____ Кузьменко Ю.В.
(підпис) (прізвища подані для прикладу)

_____ Борецька Г.Е.
(підпис)

_____ Устименко О.М.
(підпис)

Науковий керівник: канд. пед. н., доц.
Устименко О.М.

Національні шкала

Кількість балів

Оцінка ЄКТС

Київ – 2023

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

1.1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ 5

1.2. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОГО
НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ 8

1.3. ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1 11

РОЗДІЛ 2

2.1. ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ПІД ЧАС ЧИТАННЯ ТЕКСТІВ 12

2.2. РОЗРОБКА ПІСЛЯТЕКСТОВИХ ВПРАВ ДЛЯ СПРИЯННЯ
ФОРМУВАННЮ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ 14

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2 19

ВИСНОВКИ 20

РЕЗЮМЕ 21

SUMMARY 22

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 23

ВСТУП

Актуальність цієї роботи полягає в тому, що сучасна методика викладання іноземних мов спирається на комунікативний підхід. Для досягнення ефективності в міжособистісному та міжкультурному спілкуванні недостатньо лише засвоїти мовну систему й набути мовленнєвих умінь і навичок. Через це головною метою навчання іноземних мов в старшій школі є оволодіння іншомовними комунікативними здібностями на рівні, який дозволяє спілкуватися та досягати взаєморозуміння з носіями мови. Для формування лінгвосоціокультурної компетентності, а також комунікативної компетентності, потрібне знання та розуміння достатньої кількості культурної інформації, що включає в себе: культуру країни, населення та мови. Саме тому вивчення іноземних мов обов'язково охоплює лінгвосоціокультурний компонент у вигляді інформації про історичне минуле, традиції, обряди, стереотипи, країнознавчі знання, національні особливості, етичні складові та культурні особливості притаманні винятково той чи іншій країні.

Отже, визначаючи соціокультурний аспект навчання іноземної мови, слід виходити із широкого розуміння культури як специфіки національних цінностей, особливостей поведінки людей у певних ситуаціях. При такому підході сама мова розглядається як найважливіший та універсальний елемент культури та спосіб фіксації та зберігання культурної інформації. Реальною метою навчання іноземної мови стає набуття комунікативної компетенції та готовність до міжкультурної комунікації.

Формування лінгвосоціокультурної компетенції в учнів відіграє величезну роль у вихованні патріотів своєї країни. Коли дитина знає, цінує та поважає культуру, звичаї, традиції, мову інших країн і народів, коли вона з гордістю може представляти культуру та традиції свого народу чи регіону, де він живе і лише тоді можна з упевненістю сказати, що ця дитина володіє лінгвосоціокультурною компетенцією.

Мета дослідження: визначити особливості формування лінгвосоціокультурної компетентності учнів у процесі навчання англомовного читання та проаналізувати тексти автентичних підручників, які сприяють формуванню лінгвосоціокультурної компетентності.

Об'єкт дослідження: процес формування лінгвосоціокультурної компетентності учнів на уроках англійської мови.

Предмет дослідження: умови формування лінгвосоціокультурної компетентності учнів на уроках англійської мови.

Завдання дослідження:

- відібрати автентичні тексти, що відображають лінгвосоціокультурний аспект та проаналізувати їхню тематику;
- уточнити етапи формування лінгвосоціокультурної компетентності в учнів;
- Розробити фрагменти та вправи, що сприяють формуванню ЛСК;

Методи дослідження:

- узагальнення досвіду навчання іншомовного читання в ЗЗСО;
- проведення пробного навчання під час педагогічної практики;
- опрацювання наукових джерел з методики навчання ІМіК;

Наукова новизна дослідження полягає в розробці післятекстових вправ, що сприяють формуванню лінгвосоціокультурної компетентності учнів середньої школи;

Практичне значення роботи полягає розробці фрагментів, які сприяють формуванню лінгвосоціокультурної компетентності під час читання.

РОЗДІЛ 1

1.1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЛІГНОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Процес формування лінгвосоціокультурної компетентності починається з першого уроку іноземної мови, де учні ознайомлюються з типовими виразами вітання, таких як – «Hey!», «Good morning/evening», «Hello!».

Учні вперше мають змогу дізнатися, які стійкі фрази використовуються у країнах, мову яких вони вивчають. Також, різноманітність виразів залежить від контексту, ситуації та співрозмовника. Саме тому, вітаючись з друзями доречніше сказати – «Hi!», «Hey», «Heya», а вітаючись з вчителем перед початком уроку слід казати «Hello» або «Good morning». Вивчаючи мову учні неодмінно пізнають культуру та зокрема особливості міжособистісного спілкування. Отже, вагомою складовою у процесі навчання іноземної мови є невід’ємний зв’язок з культурою цієї мови.

Так важливість формування соціокультурної компетентності визначають А. Печеї, К. Роджерс, П. Сорокін, М.А. Бердяєв, В.Н. Соловова, А. С. Макаренко, В. А. Сухомлинський, І. А. Зязюн, Г. А. Бал, І. Д. Бех, А. В. Глузман, С. В. Савченко, А. І. Капська).

Л. Калініна підкреслювала, що соціокультурна компетентність – це комплекс знань про цінності, вірування, поведінкові зразки, звичаї, традиції, мову, досягнення культури, властивих певному суспільству [4, с. 12].

Першукова О. трактує соціокультурну компетентність як знання учнями національно-культурних особливостей країни, мова якої вивчається, вміння здійснювати мовленнєву поведінку відповідно до цих знань, готовність жити і взаємодіяти в сучасному полікультурному світі [5, с. 18-19]. На думку І. Закір’янової. соціокультурна компетентність є інструментом виховання міжнародно орієнтованої особистості, яка усвідомлює взаємозалежність і

цілісність світу, необхідність міжкультурної співпраці у вирішенні глобальних проблем людства [6, с. 17].

І. Алексеєнко розглядала соціокультурну компетенцію як аспект комунікативної здатності, який включає в себе такі специфічні риси суспільства і його культури, які проявляються в комунікативній поведінці членів цього товариства [1, с. 438].

Н. Бачинська підкреслювала, що використовуючи свій лінгвокультурний досвід і свої національно-культурні звичаї і традиції, суб'єкт міжкультурної комунікації одночасно намагається враховувати інший мовний код (розвиток мовленнєвого досвіду), інші звичаї і звички, інші норми соціальної поведінки, усвідомлюючи при цьому факт їх чужорідності. [3].

П.В. Сисоєв [4, с.83] вводить у поняття «соціокультурна компетенція» ідею розширення знань про соціокультурну специфіку країн, мови що вивчається, наголошуючи на важливості вдосконалення «...умінь будувати свою мовленнєву і немовленнєву поведінку адекватно специфіці соціокультурного контексту діяльності, а також розвиток умінь адекватно розуміти та інтерпретувати лінгвосоціокультурні факти, ґрунтуючись на сформованих ціннісних орієнтаціях».

«Соціокультурна компетенція позначає певну змістовну основу, рівень володіння культурно-історичними, лінгвокраїнознавчими, соціокультурними та лінгвістичними (мовними) знаннями, вербальним кодом та паралінгвістичними засобами тієї чи іншої мови», вказує Н.М. Андронкіна [13, с. 42].

Заслуговує на увагу визначення соціокультурної компетенції, запропоноване Н.Д. Гальскової та Н.І. Гез [14]. На їхню думку, соціокультурна компетенція - це особливий вид людської здібності, яка проявляється при взаєминах двох культур, а саме в соціокультурній комунікації. Вона розвивається і проявляє себе в одночасному вивченні іноземної мови спільно з особистим культурним досвідом людини, що характеризується його ставленням до самої себе, до навколишнього світу та наявністю досвіду від тієї чи іншої творчості.

Л.І. Корнєєва [18] виводить своє визначення соціокультурної компетенції. Під нею вона розуміє «...здатність розуміти, приймати, цінувати і, головне, проявляти повагу до всього, що зумовлено культурою.

Сюди відносяться сприйняття, логіка мислення, дії, їх оцінка ставленню до себе та до інших людей.

Паралельне та взаємопов'язане навчання всіх видів мовленнєвої діяльності сприяє успішному формуванню лінгвосоціокультурної компетентності учнів. Відповідно до їхніх вікових особливостей відбуватиметься перехід на продуктивні види роботи, які спонукатимуть учнів до творчого мислення, розвитку самостійності у визначенні мовного оформлення мовленнєвих дій і вибору способів їх засвоєння [2, с. 143-144].

Соціокультурна компетентність включає в себе саме культурознавчу, лінгвокультурознавчу, соціальну, соціо-лінгвістичну та країнознавчу компетенції. Сформованість всіх складових на належному рівні дозволяє учням з легкістю адаптуватися та вільно себе поводити у іншомовному середовищі.

1.2 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Соціокультурний підхід - поняття, що фіксує розуміння культури як широкого комплексу соціальних явищ, що являють собою результати та засоби суспільного функціонування та розвитку. Це не лише наука, мистецтво, система освіти та інші духовно-творчі інститути та відповідна їм діяльність, а й весь комплекс матеріальної культури [3, 56].

Отже, до основних положень соціокультурного підходу навчання іноземних мов В.В. Сафонова відносить наступні:

1. Передбачається попереднє вивчення лінгвосоціокультурного контексту використання нерідних мов, соціокультурного контексту навчання іноземної мови у конкретній країні та конкретному національному середовищі.

2. Потрібна «глобалізація», гуманізація, екологізація та культурознавча соціологізація змісту мовної освіти.

3. Соціокультурна освіта – обов'язковий компонент мовної підготовки у 21 столітті. Необхідний розвиток самосвідомості учня як культурно-історичного суб'єкта, носія колективних та індивідуальних соціокультурних характеристик, та його ролі як суб'єкта діалогу культур, загальнокультурних та комунікативних умінь використовувати іноземну мову як засіб міжкультурного спілкування, потреб у соціокультурному освоєнні світу, розвиток багатомовності та багатокультурності.

4. Результат лінгвосоціокультурної освіти - соціокультурна компетенція, що забезпечує можливість орієнтуватися в соціокультурних маркерах автентичного мовного середовища, прогнозувати можливі соціокультурні перешкоди в умовах міжкультурного спілкування та способи їх усунення, соціокультурного пізнання країн та народів, соціокультурної самоосвіти у будь-яких інших.

5. Базою для лінгвосоціокультурної освіти засобами іноземної є марковане країнознавство. Іноземна мова – засіб спілкування, інструмент пізнання світової

культури, національних культур та соціальних субкультур народів країн мови, що вивчається.

6. Використовується система проблемних соціокультурних завдань: пізнавально-пошукові, пізнавально-дослідницькі завдання, комунікативні та комунікативно-пізнавальні рольові ігри, пізнавально-дослідні навчальні проекти, навчальні дискусії. Слід звертати увагу на соціокультурну неупередженість, ступінь комунікативної та соціокультурної складності.

7. Передбачається опора на дидактично орієнтований соціологічний аналіз мовного середовища навчання та вивчення іноземної мови, соціокультурних особливостей мов та культур, діапазону суспільних функцій іноземної мови, що вивчаються, в конкретному середовищі проживання, соціокультурних та комунікативних потреб учнів, рівня соціокультурної освіти [7, 63].

Оволодіння школярами соціокультурною компетентністю передбачає засвоєння необхідного рівня соціокультурних знань, подальше формування навичок і вмінь узгоджувати свою поведінку відповідно до цих знань. У процесі оволодіння мовою учні мають змогу поринути у світ іншої культури.

Це значною мірою формує зацікавленість до вивчення іноземної мови та пізнання культурної спадщини країни мова якої вивчається. Саме тому, соціокультурна компетентність займає визначне місце у загальній обізнаності учнів.

Повертаючись до етапів формування соціокультурної компетентності можна виділити деякі складові, а саме країнознавчі знання (назва країни, її складові елементи, територію, державні символи), імена однолітків, видатних людей, назви тварин, ігор, свят; елементи вербального спілкування (привітання, прощання, знайомства, вдячності, вибачення, схвалення).

Для того, щоб створити сприятливі умови для набуття соціокультурної компетентності, слід використовувати різні види мовленнєвої діяльності та звертати увагу на те, щоб учбовий матеріал відображав саме соціокультурний фон. Сама соціокультурна компетенція, яка є невід'ємною частиною

комунікативної компетенції (формування якої є першорядним завданням вчителя іноземної мови на уроці) відповідає за формування в учнів цілого ряду умінь, без яких вивчення іноземної мови немає практичного сенсу.

У змістовному плані можна виділити наступні соціокультурні знання:

- енциклопедичні знання
- фонові знання(соціокультурний фон іншомовного спілкування, знання мовної ментальності, які формуються за допомогою соціокультурних стереотипів вербального та невербального спілкування на іноземній мові)
- знання самостійної пізнавальної діяльності

Також, використання соціокультурного підходу на уроці іноземної мови дозволяє вирішити одну з найбільш важливих проблем у навчанні – вивчення культурно маркованої лексики, її розуміння та застосування в мові.

1.3. ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Таким чином, визначивши основні теоретичні засади соціокультурного аспекту під час навчання іноземних мов, можна дійти висновку, що соціокультурний підхід найбільш наочно демонструє процес міжкультурної взаємодії, оскільки пов'язаний не лише з поняттями загальної чи національної культури, а й із звичаями соціальної сфери, стереотипами повсякденного життя. Уміння ефективно користуватися в комунікації соціокультурними мовними знаннями означає, що людина, що добре володіє іноземною мовою, має соціокультурну компетенцію. Між мовою, культурою та комунікацією існує нерозривний зв'язок. У процесі комунікації представникам різних культур доводиться долати як мовний бар'єр, а й культурний. Ігнорування соціокультурного аспекту комунікації в процесі навчання призводить до появи помилок, основні категорії яких виділяються на рівні соціокультурних фонових знань, мовної поведінки комунікантів та мови.

Використання соціокультурного підходу в навчанні іноземних мов дозволяє по-новому, глибше і значуще розкрити всі складові поняття соціокультурної грамотності. Соціокультурна компетенція може бути досягнута за рахунок інших дисциплін, а такі джерела соціокультурної інформації, як література, засоби масової інформації, Інтернет, фільми, можуть бути істотним доповненням при розвитку соціокультурної компетенції.

РОЗДІЛ 2

2.1. ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПІД ЧАС ЧИТАННЯ ТЕКСТІВ

Головним критерієм для підбору текстів є зміст і тематика, які повинні задовольняти пізнавально-комунікативні потреби та інтереси учнів. Існують різні жанри текстів – художні, публіцистичні, науково-популярні, а також тексти інструкції, рецепти та інші. Для розвитку соціокультурних навичок краще використовувати автентичні тексти.

Таблиця 1

Типи автентичних текстів
(за Н. І. Гез, Н. Д. Гальською)

Художні	Прагматичні (регламентують повсякденне спілкування)	Публіцистичні
<ul style="list-style-type: none"> – Пісні – Казки – Розповіді – Новели – Комікси – Драматичні твори – Загадки – Вірші – Сценарії – П'єси 	<ul style="list-style-type: none"> – Телефонні розмови – Рецепти, інструкції – Етикетки – Листи, телеграми – Короткі біографії – Факси – Реклама – Повідомлення 	<ul style="list-style-type: none"> – Короткі репортажі – Статті (газетні) – Науково-популярні статті – Інтерв'ю

	–Розклад –Білет –Програми передач	
--	--	--

Різні типи культур зумовлюють структурні і змістові особливості багатьох писемних і усних *текстів* (дискурсів). Прикладом може служити лаконічна заява про прийом на роботу в Україні, яка суттєво відрізняється від резюме (*application*) англійською або *Bewerbung* німецькою мовою. А дослідник Р. Каплан (Kaplan R.) визначив різні схеми розгортання писемного дискурсу у культурах різних типів і показав, що американський лінійний дискурс (для якого є характерним послідовний перехід від одного пункту до іншого з експліцитним висновком у кінці) інтерпретується представниками висококонтекстних культур зазвичай як примітивний і спрощений, оскільки йому бракує деталей для відображення реальної картини. І, навпаки, французькі і російські дискурси (які супроводжуються відхиленнями від предмета мовлення, відступами і додатковими міркуваннями) сприймаються американцями як розпливчасті, нечіткі й нелогічні (Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б. [та ін.] / ред. С. Ю. Ніколаєва. Київ, Ленвіт, 2013. 590 с.)

У школах з поглибленим вивченням ІМ окремо виділяють предмет “Країнознавство”, для якого підбираються спеціальні підручники.

Таким чином, автентичні матеріали, підручники сприяють формуванню адекватного уявлення про країну мова якої вивчається.

2.2. РОЗРОБКА ПІСЛЯТЕКСТОВИХ ВПРАВ ДЛЯ СПРИЯННЯ ФОРМУВАННЮ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Для того, щоб визначити тематику автентичних текстів, слід проаналізувати декілька підручників для 7 та 8 класу з англійської мови. Так, в автентичних підручниках тексти висвітлюють політичну систему країни, історичний розвиток мови, національну кухню/вбрання, розвиток кіно та театру, історичне минуле деяких міст та специфіку життя в них. Отже, головною метою читання цих текстів є занурення у історичне минуле та вивчення культури країни мова якої вивчається. Деякі з підручників мають окремий розділ «Culture», де представлені тексти та проектні роботи, спрямовані на формування в учнів лінгвосоціокультурної компетентності та всебічної розвинутості.

Такі тексти сприймаються учнями з підвищеним інтересом та великим ентузіазмом.

Саме автентичний текст, як інший навчальний текст, відрізняється своєю надмірністю, інформативністю. Автентичні тексти – це власне оригінальні тексти, які написані носіями мови для носіїв мови. До них відносять тексти, витягнуті з газет та журналів, різноманітних оголошення (афіші, реклама, вивіски, розклади, меню і т.д.), листи, кореспонденцію, програми радіо та телебачення, авіа- та залізничні квитки, художні тексти. За характером їх зазвичай поділяють на прагматичні (вивіски, оголошення, меню, розклад транспорту тощо), публіцистичні (газетні та журнальні статті), художні, науково-популярні. Залежно від рівня сформованості комунікативної компетенції на різних етапах навчання використовуються різні автентичні тексти.

Розглянемо текст *British electoral system* (див. мал.1).

Unit 8

8A British politics

1 Complete the text with the correct form of the words below. Use a dictionary to help you.

candidate coalition constituency general election
hung parliament majority member of parliament
prime minister proportional representation vote (n)

BRITISH ELECTORAL SYSTEM

How often do elections take place?

¹ _____ in Britain take place at least every five years.

How is voting in Britain organised?

The country is divided up into ² _____. In each of these areas, various people offer themselves as ³ _____ to represent a particular political party while others stand independently. Each candidate hopes to become the ⁴ _____ for that constituency.

How are the votes for each party counted?

The British system is not ⁵ _____, where the total number for each party is taken into account. Instead, it's called 'first past the post', where the winner in each constituency is elected and all the other ⁶ _____ count for nothing. If a party wins a ⁷ _____ of seats in parliament, they form a government and their leader becomes ⁸ _____.

What happens if no party gets a clear majority?

If no party has a majority, then it is a ⁹ _____, and two parties may agree to form a ¹⁰ _____. But this is uncommon in a 'first past the post' system.

Ця вправа є рецептивно-репродуктивною, де учням слід заповнити пропуски в тексті з ЛО, які надані в інструкції. В результаті заповнення пропусків відповідними за змістом ЛО відтворюється зв'язний текст. Цей вид вправ можна використовувати не лише для формування ЛСК, а й для розвитку мовної здогадки при читанні. Для роботи з текстом можна виділити три етапи: дотекстовий, текстовий та післятекстовий. На дотекстовому етапі слід ознайомити учнів з темою тексту й прогнозувати зміст тексту, також можна порівняти аналогічний зміст і проблему з рідною країною. Доречною вправою на післятекстовому етапі буде вправа, яка допоможе учням порівняти/проаналізувати соціокультурну інформацію країни мова якої вивчається з рідною країною. Отже, розглянемо вправу для перевірки розуміння тексту (див. мал 1.1).

**CHECK YOUR KNOWLEDGE
OF THE BRITISH
ELECTORAL SYSTEM**

Task: Choose true or false

 General elections take place every 6 years.

The country is divided up into electoral districts.

The only one person offer himself as a candidate to represent a particular political part.

The British system is 'first past the post'.

 It is quite common when no party has a majority.

 When two parties unite, it is called coalition.

Малюнок 1.1

Саме ця вправа сприяє перевірці та засвоєнню лінгвосоціокультурних знань після читання тексту. Зміст тексту розкриває тему британської системи виборів. Також, додатковою може бути вправа, яка допоможе учням порівняти виборчу систему Британії та України (див. мал. 1.2).

Read the text about the elections in Ukraine. Fill in the missing words below

elected, President, government, Verkhovna Rada, constitution

Elections in Ukraine are held to choose the (head of state) and (legislature). The Ukrainian does not allow to hold elections while martial law is in effect. The president is for a five-year term. The Verkhovna Rada has 450 members and is also elected for a five-year term, but may be dissolved earlier by the president in the case of a failure to form a

Малюнок 1.2

Ще однією післятекстовою вправою для засвоєння лінгвосоціокультурної інформації може бути встановлення відповідностей. Саме процес встановлення

відповідностей якнайкраще допоможе зрозуміти та запам'ятати лексику, що міститься в автентичних текстах (див. мал. 1.3).

Match the word with its meaning

candidate
 coalition
 vote(noun)
 prime minister
 majority
 constituency

- someone who is being considered for a job or is competing in an election
- the most important minister and leader of the government in some countries which have a parliament
- a situation in which one party wins more votes in an election than all the other parties)
- a union of two or more political parties that allows them to form a government or fight an election together
- an act of voting in an election or meeting
- an area of a country that elects a representative to a parliament

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

Таким чином, проаналізувавши декілька автентичних підручників, слід зазначити, що кожен має представлений лінгвосоціокультурний матеріал у вигляді текстів, які в повній мірі розкривають сутність деяких культурних та соціокультурних понять.

При роботі з текстом потрібно виділити три етапи, завдяки яким учні краще засвоять матеріал. Головний критерієм є розробка та підбір вправ, які спрямовані на повне засвоєння та розуміння ЛСК інформації. Так, у разі необхідності потрібно окремо розглянути культурознавчу та соціокультурну лексику окремо.

Також, після проситання текстів рекомендовано обговорити та проаналізувати складний для засвоєння ЛСК матеріал, порівняти взаємовплив рідної та іноземної мови.

Під час виконання цієї роботи були отримані такі висновки: автентичні, художні, країнознавчі, тексти інструкції, публіцистичні та наукові тексти є джерелом отримання ЛСК знань та формування уявлення про культури іншої країни.

ВИСНОВКИ

Таким чином завдяки цій роботі було визначено, що лінгвосоціокультурний компонент змісту навчання іноземних мов має величезний потенціал щодо включення учнів у діалог культур, знайомства з досягненнями національної культури у розвитку загальнолюдської культури. Також, було зазначено, що відсутність безпосереднього контакту з носієм іноземної мови в умовах вивчення країни мови, що вивчається, посилює загальноосвітню значущість іноземної мови і, отже, більш послідовну опору на соціокультурний компонент навчання іноземних мов. Можна дійти висновку, що оволодіння іноземною мовою нерозривно пов'язане з оволодінням національною культурою, яка передбачає не тільки засвоєння культурологічних знань (фактів культури), а й формування здатності та готовності розуміти ментальність носіїв мови, що вивчається, а також особливості комунікативної поведінки народу цієї країни. Для успішного засвоєння ЛСК зокрема в процесі навчання англomовного читання доречно використовувати комплексні вправи, які сприяють кращому засвоєнню соціокультурної інформації. Отже, використання автентичних текстів у навчанні робить його ефективним, забезпечує створення атмосфери реального володіння реальною мовою, моделюючи ситуації повсякденного життя країни мови, що вивчається, знайомить учнів з її культурою, проблемами, традиціями. Такі тексти виховують толерантність до іншої культури, розвиваючи при цьому почуття гордості та любові до своєї власної.

РЕЗЮМЕ

Головним завданням цієї роботи є розкриття теоретичних основ лінгвосоціокультурного аспекту, аналіз та розробка вправ для полегшення засвоєння соціокультурних фактів про країну мова якої вивчається. Таким чином були проаналізовані розробки низки науковців та виділені основні положення соціокультурного підходу до вивчення іноземних мов. Також, під час роботи з автентичними текстами були розроблені фрагменти для зняття бар'єру для розуміння ЛСК матеріалу.

Під час цієї дослідницької роботи були використані такі методи дослідження як узагальнення досвіду навчання іншомовного читання, проведення пробного навчання під час педагогічної практики та опрацювання наукових джерел з методики навчання в закладах загальної середньої освіти.

В завдання роботи була закладена розробка фрагментів для роботи з текстами, що містять соціокультурну інформацію про країну мова якої вивчається. Також, в процесі дослідження уточнено етапи формування лінгвосоціокультурної компетентності в учнів.

SUMMARY

The main task of this work is to reveal the theoretical foundations of the linguistic and sociocultural aspect, analyze and develop exercises to facilitate the assimilation of sociocultural facts about the country whose language is being studied. In this way, the developments of a number of scientists were analyzed and the main provisions of the socio-cultural approach to the study of foreign languages were highlighted. Also, while working with authentic texts, fragments were developed to remove the barrier to understanding the linguo-sociocultural aspect of the material.

In the course of this work, such research methods were used, such as reading in a foreign language, conducting trial training during pedagogical practice, and working on teaching methods in institutions of general secondary education. The task of the work included the development of fragments for working with texts that contain information about the country whose language is being studied. Also, in the process of research, the stages of formation of linguistic and sociocultural competence were specified.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеєнко І. В. До проблеми конструювання змісту уроку іноземної мови у старшій школі / І. А. Алексеєнко // Проблеми сучасного підручника: зб. наук. праць / [ред. кол., гол. ред. В. М. Мадзігон; наук. ред. О. М. Топузов]. – К. : Пед. думка, 2011. – Вип. 11. – С. 437-446.
2. Алексеєнко І. В. Мовленнєві опори як засіб навчання усного мовлення на уроках іноземної мови в старшій школі / І. В. Алексеєнко // Проблеми сучасного підручника : зб. наук. праць [ред. кол.; наук. ред. – О. М. Топузов]. – К. : Пед. думка, 2012. – Вип. 12. – 231 с.
3. Бачинська Н. Я. Лінгвістичні основи формування соціокультурної компетенції учнів. – Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua>
4. Сисоєв, П. В. Інформаційні та комунікаційні технології в навчанні іноземної мови: теорія та практика: монографія / П. В. Сисоєв. - Москва.: Глосса-прес, 2012. - 252 с.
5. Калініна Л. В. Навчання англійської мови та культури у соціокультурному аспекті // Іноземні мови. – 2008. – № 2. – 48 с.
6. Першукова О. О. На шляху до міжкультурної свідомості // Іноземні мови. – 2016. – № 5. – 60 с.
7. Закір`янова І. А. Формування соціокультурної компетентності у майбутніх вчителів іноземної мови в процесі професійної підготовки : автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.04 / І.А. Закір`янова. – К., 2016. – 22 с.
8. Сафонова В.В. Проблеми соціокультурної освіти у мовній педагогіці // Культурознавчі аспекти мовної освіти. М.: Єврошкола, 1998. З. 63.
9. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б. [та ін.] / ред. С. Ю. Ніколаєва. Київ, Ленвіт, 2013. 590 с.

10. Solutions. Upper-Intermediate. Student's Book. Tim Falla, Paul A. Davies. (2017, 3rd, 143p.)
11. Eyes Open 4. Student's Book. *Goldstein B., Jones C.* (2015, 128p.)
12. Prepare! Level 4. Student's book. (2019, 2nd. ed., 158 p.)
13. Андронкіна, Н. М. Формування лінгвосоціокультурної компетенції у навчанні іноземної мови / Н. М. Андронкіна // Література та суспільна свідомість: варіанти інтерпретації художній текст. - Бійськ, 2002. - С. 42-43.
14. Гальскова, Н. Д. Теория обучения иностранным языкам: Лингводидактика и методика / Н. Д. Гальскова, Н. И. Гез. – Москва : Академия, 2004. – 336 с.